

TeVocht wandelroute 001: Hazerswoude (ZH) januari 2018

Route gemaakt door Lia Trimp

Routebeschrijving

Start en eindpunt van de wandeling bij Activiteitenboerderij Jeu de Boer, Galgweg 5, 2391 MV, Hazerswoude-Dorp, wandelknooppunt (WKP) 68.

Openbaar vervoer: met bus 187 bereikbaar vanaf Leiden en Gouda, uitstappen halte Galgweg.

De route volgt vrijwel volledig het Wandelknooppuntennetwerk (www.wandelen123.nl, regio 18)

Route: vanaf WKP 68 ri 62, linksaf over het fietspad langs de Oostvaart ri 76. Vlak vóór de N11 rechtsaf door het weiland ri 67, 66, 86 (voor horeca hier even linksaf naar Klein Giethoorn; www.kleingiethoorn.nl), 87, 84, 82, 83, 71, 72, 75, 69, 68.

Sommige stukken van de route kunnen erg nat zijn.

Toelichting

Historie van het landschap: Vóór het jaar 1000 was Rijnstreek-Zuid een veengebied met moerasbos. Het was houtland 'Holtland' wat later Holland werd. Aan de namen van de dorpen in dit gebied kun je zien dat er bos was: Hazerswoude, Zoeterwoude, Woubrugge, Rijnwoude enzovoort.

Op de oeverwallen van de Oude Rijn woonden de vroegste bewoners op de afgezette rivierklei.

Vanaf de vroege middeleeuwen is het gebied ontgonnen: er werden lange evenwijdige sloten gegraven vanaf de Rijn in Noord-Zuid richting. Daardoor ontstond het zogenaamde slagenlandschap.

Op het land werden in die tijd akkerbouwproducten als hennep, boekweit en rogge verbouwd.

Door inklinking van het veen bleef de bodem dalen en werd die ongeschikt voor akkerbouw.

Molens konden de polders onvoldoende droogmalen en akkers maakten plaats voor grasland waarop vee werd gehouden. Zo is het veenweidegebied ontstaan.

Tussen de Rijn en het weidegebied liggen nu de spoorlijn en de N11. Langs de Rijn is industrie ontstaan. In de jaren 90 vond er ruilverkaveling plaats. Er werden nieuwe ontsluitingswegen aangelegd en een aantal nieuwe boerderijen werd gebouwd. De lange, smalle stukken land werden verkaveld, waardoor de boeren veel minder tijd kwijt waren om het vee binnen te halen. Het Rietveld, waar al het vervoer per boot plaats vond, werd daardoor ook gemakkelijker toegankelijk.

(voor en na WKP 67) Langs de Papenvaart loopt het *Papenpad*, een oud kerkpad voor de Rooms-katholieken, die in Hazerwoude-Rijndijk naar de kerk gingen.

Amalia en de legende van het Spookverlaat:

Amalia en Frederik waren verliefd, hadden verkering en het was een mooie, zomerse zaterdagavond.

Ze zaten op een mooi plekje in de Rietveldse polder. Ze zoenden, maar Frederik wilde meer, zoals mannen dat willen. Amalia wilde dat echter niet, althans dat zei ze. De kuise Amalia geeft Frederik een duw en die valt in het water. Daarvandaan roept hij: "Amalia, Amalia, bemint gij mij?"

Zij ziet alleen zijn strohoed nog drijven: Frederik verdrinkt. Vanaf dat moment leidt Amalia een melancholisch leven. Elke zaterdagavond gaat ze terug naar het water en telkens opnieuw hoort ze Frederik vragen, of hij haar bemint. Anderen horen het soms ook en sindsdien heet het Verlaat Spookverlaat...

Bij WKP 86 linksaf voor *Klein Giethoorn*, een ouderwetse uitspanning aan het water. De naam verwijst naar het vele water, waar het café aan ligt: de boerderijen aan deze Rietveldse vaart waren alleen over het water bereikbaar. Ook de melkbussen werden over het water vervoerd. Sinds de ruilverkaveling is die tijd voorbij.

Bij WKP 82: De route loopt langs de zuidkant van *Hazerswoude-Dorp*, langs mooie, oude boerderijen. De kerken van Hazerswoude zijn te zien: de hervormde dorpskerk en verderop de Rooms-Katholieke kerk en de gereformeerde Korenaar.

Na het tunneltje gaat de weg omhoog. Hazerswoude-Dorp ligt op een uitgespaarde strook bovenland in de droogmakerij. Door veenwinning waren hier plassen ontstaan, die in de achttiende eeuw werden drooggemalen. Het land ligt 3,5 meter lager dan het dorp en wordt gebruikt voor akkerbouw.

Na WKP 75: Langs de Gemene weg staat de *Rode Wip*. De wipmolen is het vroegste type molen met een vierhoekig onderstuk en daar bovenop een grote draaibare kast met de wieken. Aan de achterkant van de kast zit een staart als tegenwicht voor de wieken en als extra steun bij een krachtige wind.

Met de staart kan de kast naar de wind worden gedraaid.